नरा आदरणीयास्ते सेवन्ते विश्रमं भुवि ॥
पर्व्वतेषु विकीर्णाश्च पर्य्यटन्ति जनास्तव ।
तेषां सङ्गृहकारी च नरः कोऽपि न विद्यते ॥
१९ त्वद्भङ्गोऽनुपशाम्योऽस्ति तवाघाती व्यथाकरः ।
तव वार्त्तां नराः श्रुत्वा करतालं प्रकुर्व्वते ।
तव हिंसा यतः कस्योपरि नित्यं न चालिता ॥

हबक्कूकस्य भविष्यद्वाक्यानि ।

---

१ प्रथमोऽध्यायः ।

1

१ मानवसमाजस्य पापानां निर्णयः ५ तेषां दण्डः १२ दुर्जनेन दण्डदानस्य कथनञ्च ।

१ हबक्कूको भाववादी यद्दृष्टवांस्तस्य भारोक्तिरियं ।
२ आर्त्तनादमहं कुर्व्वे स तु न श्रूयते त्वया ।
त्वामुद्दिश्य च दौरात्म्यात् क्रन्दे त्वन्तु न रक्षसि ।
ईदृशो नियमः स्थाता कतिकालं सदाप्रभो ॥
३ दर्शयन् मामधर्म्मं त्वमायासं वीक्षसे कुतः ।
विनाशोपद्रवौ चापि कुतो मत्सम्मुखं स्थितौ ।
विरोधो जायते भूयो विसंवाद उदेति च ॥
४ व्यवस्थापि ततः सत्ता विचारोऽतथ्यसम्भवः ।
यतो हेतो र्नरै र्दुष्टै र्धार्म्मिकः परिवेष्टितः ।
तस्माद् विचारनिष्पत्ति र्वक्रीभूतोपजायते ॥
५ परजाती र्निरीक्षध्वं कुरुध्वञ्चावलोकनं ।
महाश्चर्य्यञ्च जानीत जायध्वञ्च चमत्कृताः ॥
युष्मत्काले यतः कार्य्यमेकं कारिष्यते मया ।
तस्मिन् विज्ञापिते यूयं विश्वासं न करिष्यथ ॥
६ यतोऽहं पश्य कल्दीयानुत्थापयितुमुद्यतः ।
जातिमुग्रां त्वरायुक्तां पृथ्व्याः पृथुलचारिणीं ।
परकीयनिवासानामधिकारापहारिणीं ॥
७ घोरा भीमा च सा जातिस्तस्या न्यायविचारणं ।

उन्नतिसाधनं तस्या उभयञ्चात्मसम्भवं ॥
तदश्वाश्चित्रकेभ्योऽपि सन्त्यतिद्रुतगामिनः । ८
सायन्तनवृकेभ्योऽप्युग्रस्वभावा भवन्ति च ॥
प्लवन्ते तद्धयारूढा आगच्छन्तश्च दूरतः ।
डयन्ते ते हयारूढा भक्ष्यार्थ्युत्क्रोशवद् द्रुताः ॥
दौरात्म्यसाधनायैव तत्साकल्यमुपस्थितं । ९
अग्रं याम इदं तेषामौत्सुक्यं दृष्टिसूचितं ।
गृह्णन्ति सिकतावत् ते बहुलां वन्दिसंहतिं ॥
राज्ञो निन्दति सा जाति र्हसति क्षितिपानधि । १०
हसन्ती सर्व्वदुर्गञ्च जयत्याचित्य मृत्तिकां ॥
पश्य सा वायुवद् वाति प्रगच्छन्ती तु दुष्यति । ११
निजशक्तिरियं यस्मात् स्वेश्वरो मन्यते तया ॥
किं न प्राक्कालतोऽसि त्वमीश्वरो मे सदाप्रभुः । १२
पावनो मम किं न त्वं न मरिष्यामहे वयं ॥
सा त्वयैव विचारार्थं नियुक्ता भो सदाप्रभो ।
सा दोषस्य प्रमाणाय स्थापिता भो धर त्वया ॥
शुचिलोचन एव त्वं दुर्वृत्तिं द्रष्टुमक्षमः । १३
आयासे चिरदृष्टिश्च त्वया कर्त्तुं न शक्यते ॥
विश्वासघातकेषु त्वं चिरदृष्टिं कुतोऽकरोः ।
दुर्जनाद् धार्म्मिकः श्रेष्ठस्तेन तु ग्रस्यते यदा ।
कुतस्त्वं मौनमालम्ब्य तदानीमवतिष्ठसे ॥
एतेनाब्धिस्थमत्स्यानां नरं तुल्यं करोषि हि । १४
तुल्यमराजकाणां वा कीटानां विदधासि तं ॥
जलतः सर्व्वमुत्कृष्य वडिशेन स दुर्जनः । १५
सङ्गृह्णाति निजानाये स्वजाले सञ्चिनोति च ।
ततो हेतोः स आनन्दादुल्लासं प्रकरोति च ॥
ततो हेतो र्निजानायं बलिदानेन सेवते । १६
निजजालं समुद्दिश्य धूपदाहं करोति च ।
यतस्ताभ्यां स तैलांशी तद्भक्ष्यञ्च घृतप्लुतं ॥
एवम्भूते किमानायं शून्यीकुर्य्यात् स सर्व्वदा । १७
नित्यं जाती र्निहन्तुं वा प्रवर्त्तेत कृपां विना ॥

२ द्वितीयोऽध्यायः।

१ भाविघटनादर्शनाय विश्वासेन प्रतीक्षणस्यावश्यकता ५ दिग्विजयेच्छाकारणात् कल्दीयानां दण्डनं ९ लोभकारणात् तेषां दण्डनं १२ निष्ठुरताकारणात् तेषां दण्डनं १५ मत्तताकारणात् तेषां दण्डनं १८ सुरार्चाकारणाद् दण्डनञ्च ।

१ तिष्ठन् मत्प्रहरिस्थाने दुर्गस्योपर्य्यवस्थितः ।
मयि किं वक्ष्यते तेन मत्खेदोक्तेः किमुत्तरं ।
मया कर्त्तव्यमेतच्च प्रतीक्षिष्ये दिदृक्षया ॥
२ तदा दत्त्वोत्तरं मह्यं जगादेदं सदाप्रभुः ।
दर्शनं लिख सुस्पष्टं फलकेषु च तत् कुरु ।
धावतापि मनुष्येण पठितुं तच्च शक्यतां ॥
३ अधुनाप्युचितं कालं दर्शनं तत् प्रतीक्षते ।
परिणामाभिकाङ्क्षेव न तु मिथ्योक्तिभाषि तत् ॥
यदिस्यात् तद् विलम्बेत तर्ह्यपेक्षस्व तत्कृते ।
यतः सेत्स्यत्यवश्यं तत् न च स्यास्यत्यनागतं ॥
४ पश्य गर्व्वितमेवास्यान्तरे न सरलं मनः ।
जीवनस्याधिकारी तु स्वविश्वासेन धार्म्मिकः ॥
५ अपरं नात्र सन्देहो मदो विश्वासघातकः ।
वीर आत्माभिमान्यस्ति स्वगृहं स न सेवते ॥
लोभो विस्तारितस्तेनाकारि पातालवत् पृथुः ।
स्वयञ्चाटप्यभावः स साक्षात् कालान्तको यथा ॥
सर्व्वजातीश्च सङ्गृह्य प्रकरोति स आत्मसात्
सर्व्वदेशिन एकत्र कृत्वा वश्यान् करोति च ॥
६ तैः सर्व्वैस्तद्विरुद्धं किं वादो नोद्भावयिष्यते ।
किं न सूचमयं काव्यं गूढोक्तीनाञ्च सङ्गृह ॥
यथा धिक् परस्त्रिकथेन धनसंवर्द्धकं नरं ।
कतिकालं स तत् कुर्य्यात् धिक् तं बन्धकभारिणं ॥
७ किं नोत्थास्यन्त्यकस्माद्धि त्वदुत्पीडकमानवाः ।
प्रबुद्धाश्च भविष्यन्ति तव क्लेशकरा नराः ।
तदानीं स्वयमेव त्वं तेषां लोभ्यं भविष्यसि ॥
८ त्वया मूषितसर्व्वस्वाः सञ्जाता बहुजातयः ।

जातीनां कृत्स्नशेषस्तु कृतस्वं त्वां करिष्यति ॥
हेतुरस्य मनुष्याणां कृतं शोणितसेचनं ।
पीडनञ्च भुवः पुर्य्याः सर्व्वेषाञ्च निवासिनां ॥
धिक् नरं तं कुलाभस्य स्वकुलाय प्रदायिनं । ९
क्लेशहस्ताच्च रक्षार्थमुच्चे नीडविधायिनं ॥
फलं त्वन्मन्त्रणायास्तु स्वकुलस्यावमानना । १०
संहारादृ बहुजातीनां त्वं स्वप्राणेषु पातकी ॥
प्रस्तरः कुड्यमध्यस्थो रोदनं कुरुते यतः । ११
काष्ठमध्यस्थकीलेन दीयते च तदुत्तरं ॥
धिक् नरं नररक्तेन पुरनिर्म्माणकारिणं । १२
धिगन्यायविधानेन नगरस्थापकं नरं ॥
पश्य किं न चकारेदं वाहिनीनां सदाप्रभुः । १३
फलतो वह्निमाचायानुष्ठितो जातिभिः श्रमः ।
भुक्तश्चावस्तुमात्राय जनवृन्दैः क्षमातुरैः ॥
यस्मादापो यथा कृत्स्नं क्लादयन्ति महार्णवं । १४
तथा नित्यप्रभोर्युत्या ज्ञानं त्वां पूरयिष्यति ॥
धिक् त्वां यः पाययन् बन्धून् भाण्डं भूत्वा स्वमन्युना । १५
नम्रतां वीक्षितुं तेषां मदोन्मत्तान् करोषि तान् ॥
अटत्वा गौरवेण त्वं परिष्टमोऽस्यवज्ञया । १६
त्वयापि क्रियतां पानं स्वलज्जा च प्रदर्श्यतां ॥
भाण्डो नित्यप्रभो र्हस्ते स्थितस्त्वामप्युपैष्यति ।
तव सर्व्वप्रतापे च वान्तद्रव्यं पतिष्यति ॥
अत्याचारो लिबानोने कृतस्त्वां क्लादयिष्यति । १७
तेन विचासितानाञ्च पशूनामपि मारणं ॥
अस्य हेतु र्मनुष्याणां कृतं शोणितसेचनं ।
पीडनञ्च भुवः पुर्य्याः सर्व्वेषाञ्च निवासिनां ॥
उपकारः कदाचित् को लब्धस्तस्तितविग्रहात् । १८
किमर्थं तस्य निर्म्माता कृतवांस्तस्य तक्षणं ॥
कं चकारोपकारं वा धातुमूर्त्तिं र्मषागुरुः ।
कुतः स्वरचिते द्रव्ये रचकस्तस्य विश्वसेत् ।
कस्याज्ञातः प्रतिच्छाया मूका वा निर्म्मिमीत सः ॥

१९ धिक् नरं काष्ठमुद्दिश्य प्रबुध्यस्वेति यो वदेत् ।
जडाश्मानं समुद्दिश्य जागृहीति च यो गदेत् ॥
किं गुरुः स भवेत् पश्य रूप्यस्वर्णैः स संवृतः ।
श्वासवायोश्च लेशोऽपि तस्य मध्ये न विद्यते ॥
२० स्वप्रासादे पवित्रे तु विद्यमानः सदाप्रभुः ।
तस्य साक्षाज्जगत् कृत्स्नं तूष्णीम्भूयावतिष्ठतां ॥

3

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ ईश्वरस्य पूर्व्ववत् स्वप्रजास्वनुग्रहः १८ तस्मिंश्च भाववादिनो विस्मरणं ।

१ हबक्कूकस्य भाववादिनः प्रार्थना । स्वरो व्याकुलतासूचकः ।
२ तव वार्त्तामहं श्रुत्वा भयार्त्तोऽस्मि सदाप्रभो ।
स्वकार्य्यं वर्षपर्य्याये जीवय त्वं सदाप्रभो ।
ज्ञापय वर्षपर्य्याये कोपकाले कृपां स्मर ॥
३ ईश आयाति तैमानात् पावनः पारणाद्रितः । सेला ।
व्योम तत्प्रभयाच्छन्नं पूर्णा तच्छंसया धरा ॥
४ राजते दीप्तिवत्तेजस्तत्करावंशुमालिनौ ।
प्रच्छन्नो विद्यते तत्र स्थाने तस्य पराक्रमः ॥
५ मारी गच्छति तस्याग्रे तं ज्वरश्चानुवर्त्तते ।
६ स तिष्ठन् मेदिनीं माति पश्यन् जातीर्धुनाति च ॥
भिद्यन्ते प्राक्तनाः शैलाः सीदन्त्यादिमभूधराः ।
आदिकाले यथा तद्वत् कुरुते स गमागमौ ॥
७ क्लेशाक्रान्तानि कूशस्य निरीक्षे शिविराण्यहं ।
मिदियानाख्यदेशस्योद्विज्यन्ते पटमण्डपाः ॥
८ नदीनां विपरीतं किं प्राज्वलद् भो सदाप्रभो ।
नदीनां विपरीतं किममर्षः प्राज्वलत् तव ।
समुद्रस्य विरुद्धं वा त्वत्कोपः किमवर्त्तत ॥
तन्निमित्तं निजाश्वेष्वारूढत्वं किं प्रगच्छसि ।
स्वरथेषु समासीनो जयरूपेषु भासि च ॥
९ विवृतस्तव चापोऽस्ति वाग्दण्डा निश्चिताः शपैः । सेला ।
त्वया स्रोतस्वतीसङ्घं स्रष्टुं भूमि र्विदार्य्यते ॥

भृध्रास्त्वां वीक्ष्य यात्यन्ते धारासारो विमुच्यते। १०
स्वरवञ्चेरयत्यब्धिरूर्द्ध्वमञ्जलिमुन्नयन्॥
सूर्य्यचन्द्रौ निजावासं प्रविष्टौ तत्र तिष्ठतः। ११
पततां तव तीराणामालोकात् साध्वसान्वितौ।
संत्रस्तौ तव शूलस्य विद्युत्तुल्यप्रकाशतः॥
त्वं क्रुद्धा चरसि क्षौणीं जाती र्मृद्नासि मन्युना। १२
निर्गतः स्वप्रजास्त्रातुं स्वाभिषिक्तञ्च रक्षितुं॥
दुर्जनस्य गृहाच्छीर्षं भित्त्वा त्वञ्च क्षिपस्यधः। १३
वेश्मनः कण्ठपर्य्यन्तं कुड्यं कुर्व्वन्ननावृतं॥ सेला॥
मां विध्मातुञ्च झञ्झेवागतास्तस्य जनाः पुरा। १४
रहो दीनं ग्रसिष्यन्त इवोल्लासमकुर्व्वतः।
तेषां मूर्ध्नस्तु तस्यैव दण्डैस्त्वं व्यद्धुमुद्यतः॥
त्वमब्धिं चरसि स्वाश्वैर्बहुलानामपां चयं॥ १५
अहं तच्छ्रुतवांस्तस्मादुदरं कम्पते मम। १६
अधरौ मम तच्छब्दात् संघट्टेते पुनः पुनः।
क्षयोऽविशन्ममास्थीनि स्वाधस्तादहमुद्विजे॥
यतो यावत् स्वजातीयान् नाक्रमिष्यति नाशकः।
सङ्कटस्य दिनं तावत् प्रतीक्षिष्ये निरुद्यमः॥
हा उडुम्बरवृक्षोऽपि न भविष्यति पुष्पितः। १७
द्राक्षाणाञ्च फलोत्पत्तिः कापि नैव भविष्यति॥
जितवृक्षस्य तेजोऽपि निष्प्रभावं भविष्यति।
भक्ष्यद्रव्यं न किञ्चिद् वा क्षेत्रैरुत्पादयिष्यते॥
मेषशालास्थमेषाणामुच्छेदः सम्भविष्यति।
गावो नैवावशेक्ष्यन्ते गोशालासु च केचन॥
तज्ज्ञात्वाप्यहमुल्लासं करिष्यामि सदाप्रभौ। १८
आह्लादञ्च करिष्यामि मम त्राणाकरेश्वरे॥
मम शक्तिस्वरूपोऽस्ति प्रभुरेव सदाप्रभुः। १९
हरिणीपादतुल्यं स विधत्ते चरणौ मम।
मदीयोच्चस्थलै र्माञ्च स स्वयं गमयिष्यति॥
मदीयवीणावाद्यनियन्त्रे दातव्यं।